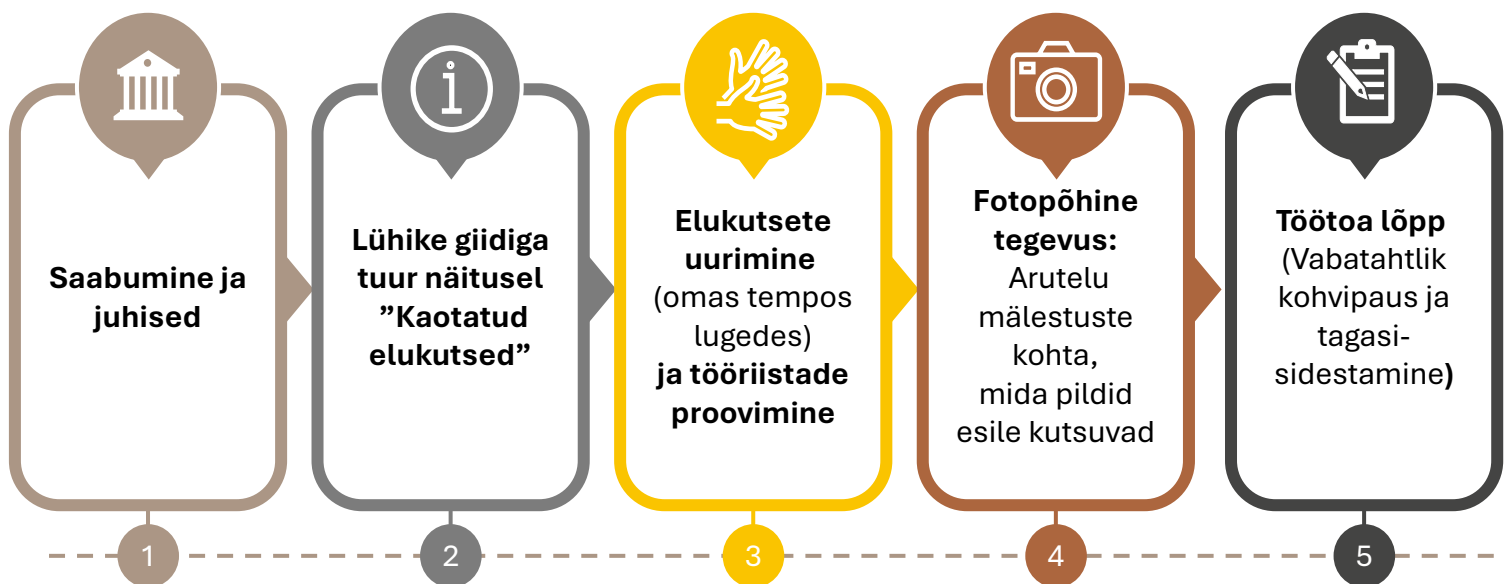

Kadunud elukutsete töötuba

Eesmärgid: Uurida kadunud elukutseid; luua jagatud kogemusi, julgustada õppimist ja jagamist; meenutada koos mäletusi; ekstra vanematele meelele loodud teenused

Sihtgrupp: Elderly men interested in old professions and sharing their own experiences

Töötoa kulg samm-sammult

Põhisisu ja teemad: Kadunud elukutsed läbi seotud tööriistade ning informatsiooni, traditsiooniliste tööriistade proovimine, mälestuste meenutamine, muutused phiskonnad ja töö-elus

Materjalid ja esemed:

- Tööriistad/esemed, mis on seotud kadunud elukutsetega
- Pildid, mis on seotud vanade elukutsetega (sealhulgas pildid teistest elukutsetest, mis ei ole näitusel esindatud)
- Tagasiside küsimustil (valikuline)

Kadunud elukutsete näitus Naantali Muuseumis

Elukutsed: Kõnekeskuse opreaator ("sentraalsantra"), tollimaksude meister, kaalumeister ja triikija. Näitusel on ka demonstratsioon koduse salapiirituse valmistamie kohta.

Tööriistad ja esemed: Kõnekeskus, kaal ja triikimislaud

Eakate meestega arvestamine näituse kujundamisel:

- Vanad elukutsed on teema, mis kõnetab eakaid mehi, samamoodi nagu ka erinevad tööriistad.
- Mehed tõid esile, kui oluline on asju ise proovida ja tööriistku käsitleda
- Näitus sisaldab mitmete meelte elemente, luues huvi ja võimalusi, et osaleda olenemata vanusest tingitud individuaalsete meelte nõrgenemisest: külastajad saavad uurida elukutseid tekste lugedes, kuulates kõnekeskuse operaatore vestluseid, osaledes aruteludes, kaaludes esemeid lauakaalul ja proovides triikida mangel lauaga.
- Fotidel põhinevad tegevused loovad ruumi, kus saab jagada isiklikke kogemusi ja mälestusi koos juhendajaga ja teiste meestega.
- Näituseruumi on paigutatud lisaistmed ning tekst on kirjutatud piisavalt suure ja selge fondiga. Tähelepanu on pööratud sellele, et kindlustada piisav valgustus.

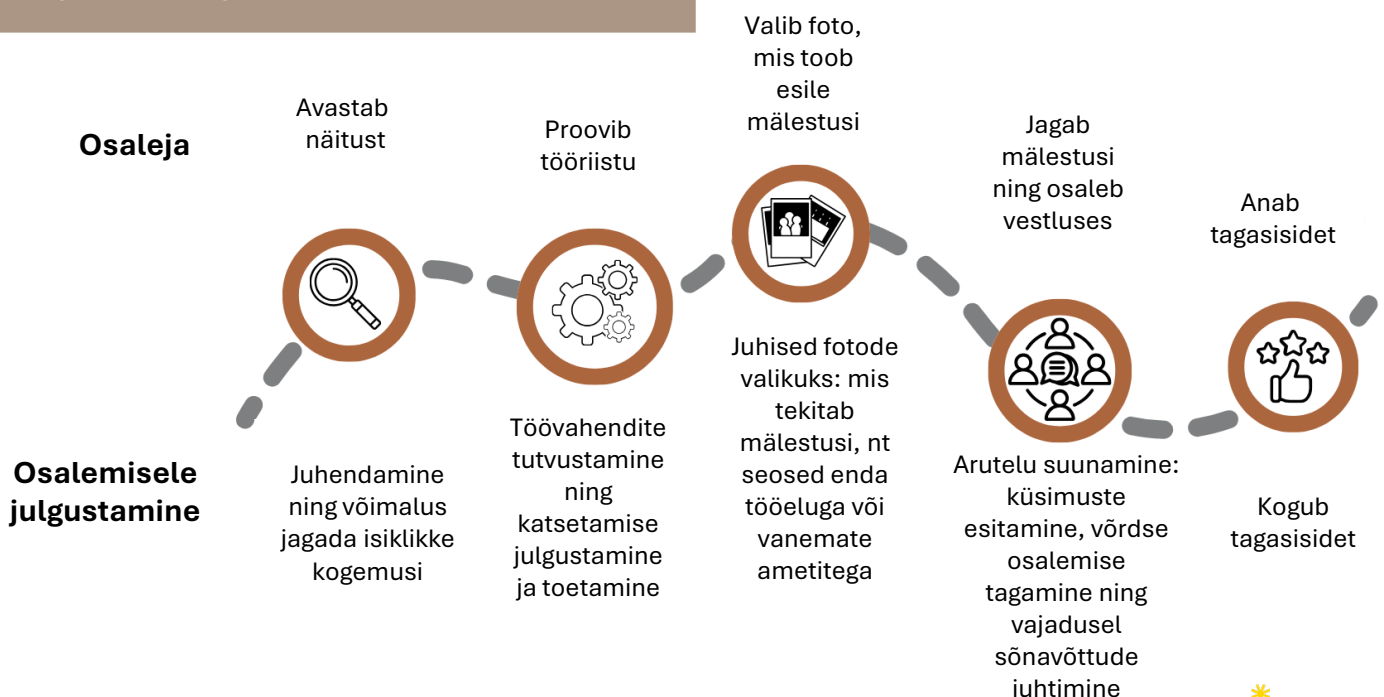

Ressursid

Personal	Töötoa moderaator, kellel on valdkondlikku kogemust ja grupijuhtimise oskust (võib olla ka eraldi giid ja moderaator fotopõhiste tegevustele) (Lisa)personal planeerimiseks, turundamiseks ja rakendamiseks
Aeg*	Kadunud elukutsete töötuba 1–1,5 h (vabatahtlik 30 minutit lisaks kohvipausiks ja tagasisideks) Planeerimine ja ettevalmistus ~6–8 h Turundamine ja osaliste leidmine ~4–5 h Töötoa rakendamine ~2–2,5 h Tagasiside ja dokumentatsioon ~1–2 h
Asukoht ja vahendid	Näituseruum piisavate istumiskohtadega, hea akustikaga ja valgustusega Vanade elukutsetega seotud fotod Soovitav on läbi viia fotode põhine tegevus ümber laua, et kõik saaksid koos sama laua istuda
Eelarve*	Oleneb, kas on vajadust näitust uuendada ja kas sisaldab ka kohvi. Umbkaudne hinnang personalikuludele (välja arvatud näituse uuendamine) 260–350 €.

* Töökoormus ja töötoa eelarve sõltuvad suuresti sellest, kas on loodud täiesti uus näitus või on kasutatud olemasolevat. Osalejate arvu, moderaatori kogemusel ning sellel, kui palju materjali ette valmistatakse on ka mõju. Kui mitmed töötoad on korraldatud sama sisuga, on planeerimisele kuluv tööaeg jagatud mitme sessiooni vahel ning see vähendab sessiooni jaoks kulunud aega.

Osalejate roll ja kaasatus

Sain näha ja proovida asju
HEA ARUTELU FOTODE ÜMBER

Vanade tööviiside avastamine **veel rohkem elukutseid**

Kaasahaarav **fotodega seotud kogemused** telefonioperaatorid
SAIN AVASTADA VANU ELUKUTSEID mitmekesine **huvitav**
nostalgiline piirituse ajamine **erinevad ajastud**
fotode kavalkaad **rohkem aega asjade proovimiseks** tuttav asi
hea olla tuttavas seltskonnas **tore proovida mangel triikimist**
Mõned asjad olid juba teada **NÄGIN AMMU UNUSTATUD ASJU**
HUVITAV ÜRITUS

Soovitused ja näpunäited

- Ideaalne grupi suurus on 6-7 osalist, aga töötuba võib teha ka suuremates gruppides.
Töötoa pikkus võiks olla vähemalt 1 tund, soovitatav pikkus pingevabamaks õhkkonnaks on 1.5 tundi (välja arvatud tagasiside kogumine või kohvipaus).
- Varu piisavalt aega aruteluks ja tööriistade avastamiseks. Kui osalised üksteist ei tunne, peaks olema rohkem aega "üles sulamiseks".
- Pea meeles, et üleminekud võtavad lisaaega, mis võib lihtsasti töötoa kogupikkust mõjutada.
Paljud vanad elukutsed on meestele huvitavad kuid piirituse ajamine, kõnekeskuse operaator ja elukutsed, mis on seotud põllumajandusega ning kalastamisega olid neile eriti huvitavad.
- Ole kindel, et on piisavalt istumiskohti, tekst on kirjutatud piisavalt suure ja selge fondiga ning valgustus on piisav.
- Arvesta võimalusel osaliste erivajadustega (ligipääsetavus, võimalikud abivahendid ja probleemid mäluks).

Partnerid ja sihtrühmani jõudmine:

- Pensionäride ühendused
- Hooldekodud ja eakate koduhooldus
- Hobiringid ja ühendused Meeste grupid
- Kohalikud Facebooki grupid

Lisad ja materjalid

- [Example of work phases and time spent](#)
- [Example of a photo-based activity Naantali muuseumis](#)
- [Feedback form \(in Finnish\)](#)
- [Business Model Canvas](#)
- [Photos and experiences on the project's website](#)

Lisa 1

Näide töötappidest ja ajakulust (välja arvatud näituse elluviimine)

1. Planeerimine ja ettevalmistus (~6–8 h)

- Töötoa struktuuri ja ajakava planeerimine
Fotode valimine ja printimine
- Ruumi ja materjali ettevalmistus (nt. tagasiside vormid)
- Kohvipausi
Kohvipausi korraldamine
- Arutelu ettevalmistus

2. Turundus ja osalejate leidmine (~4–5 h)

- Turunduse materjalide disainimine ja valmistamine
(nt. kutsed, brožüürid, emaili mallid) (~2 h)
- Sihtrühmaga ühendust võtmine ja regist
Sihtrühmaga kontakteerumine ja registreerimiste
haldamine (~2–3 h)

3. Rakendamine (~2–2.5 h)

- Töötoa läbiviimine (1–1.5 h)
- Kohvipaus ja tagasiside küsimine(0.5 h)
- Ruumide ettevalmistus ja koristamine (0.5 h)

4. Tagasiside ja dokumenteerimine (~1–2 h)

- Tagasiside läbivaatus ja kokkuvõtete tegemine
Võimelike aredusettepanekute üles märkimine
-

Lisa 2

Fotopõhine tegevus

Naantali muuseumis

Fasiliteerimine ja kokkuvõte: Ulla Clerc, muuseumi assistent

Tegevuse eesmärk on jagada rühmas fotosid vaadates esile kerkivaid isiklikke mälestusi.

- Aseta lauale 20-30 foto kaarti. Pildid on võetud muuseumi kollektsioonist ja hõlmavad laia ajaraamistikku – aastatest 1900-1990.
 - Fotod kujutavad erinevaid ameteid ja tööga seotud olukordi, näiteks pagarileti taga töötavaid müüjaid, heinategijaid, vaadet kangapoodi, kliente hambaarsti ooteruumis, bensiinijaama teenindajat, õpetajatega klassiruumi ning parvlaeva.
- Fasilitaator teeb lühikese sissejuhatuse, seletab piltide tausta, (muuseumi kollektsioonid, ajaraamistik, erinevad elukutsed).
- Osalised kutsutakse 5 minuti jooksul vaikselt pilte vaatama ning valima välja sellised, mis toovad esile mälestusi. Kui ühtegi mälestust ei meenu, valivad nad sellised pildid, mis tekitavad huvi. On oluline rõhutada, et mälestused ei pea olema seotud muuseumi asukohaga või fotodel kujutatud päris sündmustega - need toimivad teerajana isiklike mälestusteni. Selles etapis seisab grupp laua ümber, et kõik saaksid vabalt liikuda ja kõiki kaarte näha.
- Samal ajal, kui osalised pilte vaatavad, peaks fasilitaator vabas vormis pilte kommenteerima, näiteks: "Siin on pagarilett", "oh, siin tehakse heina", "kas see võiks olla bensiinijaama teenindaja?". See aitab kaasa, eriti kui mõnel osalisel on raskusi piltidel toimuva ära tundmisega (nägemise ja mäluprobleemide tõttu). Lisaks, kontrolli enne töötoa algust valgustus üle.
- Pärast piltide valimist istub grupp laua taha. Seejärel valib fasilitaator ühe üle jäänud fotokaardi ning selgutab, et nad tahaksid kuulda mälestusi, mis selle fotoga esile kerkib. Fasilitaator jagab kõigepealt isiklikku mälestust, mis on seotud tema valitud fotoga – see on väga oluline viis, kuidas osalisi julgustada.
- Siis jagab isa osaline järjekorras enda mälestust. Kui grupp on suur või jagatud lood on pikad, siis võib olla fasilitaatoril vaja arutelu edasi suunata. Iga mälestuse puhul tuleks reageerida julgustavalt ning võimaluse korral esitada täpsustavaid küsimusi. Arutelus võib esile tuua ka ametitega seotud aspekte.
- Kui aega jätkub, võib teha teise ringi, kus osalejad jagavad, milliseid tundeid, lõhnu või muid meelelisi kogemusi mälestus tekitab.
- Fasilitaator teeb arutelust kokkuvõtte talle sobival moel. Testgruppides jagati nii isiklike mälestusi kui ka perekonna ja kogukonnaga seotud lugusid.
- Osalejad tundsid sageli omavahelist sidet ning õppisid üksteise kohta midagi uut. Mõned rühmad olid juba varasemast tuttavad, teised koosnesid eri riikidest pärit võõrastest. Ka nende mitmekesiste rühmade puhul toimus muuseumi fotokogu kaudu kontakti loomine hästi ning rühmadünaamika oli positiivne.
- Üks fasilitaatori peamisi ülesandeid on luua rahulik ja pingevaba õhkkond, samal ajal ajakavast kinni pidades.

Palautelomake: Kadonneet ammatit - työpaja

Päivämäärä _____

1. Kokonaiskokemus

Miten koit työpajan kokonaisuutena?

ERITTÄIN
HUONO

HUONO

KOHTALAINEN

HYVÄ

ERITTÄIN
HYVÄ

Mikä oli työpajassa parasta?

2. Näyttelyosuus

Oliko Kadonneet ammatit -näyttely kiinnostava ja ajatuksia herättävä?

KYLLÄ

OSITTAIN

EI

Miltä tuntui päästä kokeilemaan esineitä?

3. Keskusteluosuus

Pääsitkö mukaan keskusteluun?

KYLLÄ

OSITTAIN

EN

Oliko vanhojen valokuvien käyttö muistelussa hyödyllistä?

KYLLÄ

OSITTAIN

EI

4. Hyöty ja merkitys

Tuntuiko työpaja merkitykselliseltä tai toiko se iloa?

KYLLÄ

OSITTAIN

EI

Koitko, että olitte työpajassa yhtä porukkaa?

KYLLÄ

OSITTAIN

EN

Haluaisitko osallistua vastaavaan tapahtumaan uudelleen?

KYLLÄ

EHKÄ

EN

5. Saavutettavuus

Oliko työpajassa riittävästi istumismahdollisuuksia?

KYLLÄ

OSITTAIN

EI

Olivatko tekstit riittävän isolla?

KYLLÄ

OSITTAIN

EI

Kuulitko keskustelun ja opastuksen riittävän hyvin?

KYLLÄ

OSITTAIN

EN

6. Kehitysehdotukset

Mikä jäi kaipaamaan parannusta? Mitä muuttaisit tai lisäisit työpajaan?

Appendix 4

Ärimudeli lõuend

<p>Põhitegevused</p>	<p>Põhipartnerid</p>	<p>Väärtus- pakkumised</p>	<p>Kliendisuhted</p>	<p>Kliendi- segmentid</p>
<p>Kaheosalise töötoa planeerimine ja rakendamine: 1 osa: elukutsete tutvustus ja tööriistade katsetamine 2osa: mälestuste meenutamine ja arutelu ametitega seotud fotode kaudu</p>	<p>Ühendused ja organisatsioonid: pensionäride ühendused, huviringid ja seltsid Kohalikud meeste grupid Eakatele mõeldud teenused (nt. hooldekodud)</p>	<p>Tutvuda kadunud elukutsetega</p> <p>Sisu, mis on kureeritud meeste huvidest lähtuvalt</p> <p>Jagatud kogemused, uute asjade õppimine ja kogemuste jagamine</p>	<p>Ühekordne Näitust saab kasutada pikaajaliselt Töötuba saab kohandada ka erinevatele sihtrühmadele</p>	<p>Eakad mehed, keda huvitavad vanad ametid ning oma kogemuste jagamine teiste meestega</p>
<p>Suunatud üritus Parem juurde-pääsetavus: arvestades istekohtade ja teksti suurusega sihtrühma vaatenurgast Turundus</p>	<p>Põhiressursid</p> <p>Personal: Töötoa ettevalmistus ja rakendamine, turundamine Ruumid Vajadusel näituse uuendamine</p>	<p>Madalam lävend eakatele meeste muuseumi-teenuste kasutamisel > uued kliendid muuseumidele</p> <p>Paremad/paranenud avalikud teenused Paranenud ligipääsetavus</p>	<p>Kanal (klientideni jõudmine)</p> <p>Facebook Veebileht Ühendused ja organisatsioonid Teenused eakatele(nt. Hoolekandeteenus)</p>	
<p>Kulustruktuur</p>		<p>Tuluvoog</p>		
<p>Näituse rakendamise kulud (sõltub uuenduste vajadusest) Töötoa fasiliteerimiseks vajalikud vahendid (nt. fotod) Töötoa uuendused (valikuline) Pesonaliressurss töötõa organiseerimiseks ja rakendamiseks ning turundamiseks Teised turundamise kulud (nt. tasuline turundamine, printimine)</p>		<p>Sisepääsutasud / töötoa tasu grupile (Sponsorlusvõimalused)</p>		